

ՄԱՏԵՆԱԽՕՍԱԿԱՆ

Quelques notes sur les eaux minerales du Caucase et en particulier sur la ville de Kislovodsk et sur la source de Narzan par Dr. Babaïan-Babalew. Paris, 1909.—

Մի քանի ծանօթութիւններ Կովկասի հանքային ջրերի և մանաւորապէս Կիսլովոդսկ քաղաքի ու Նարզան աղբիւրի մասին: Փարիզ. 1909 թ.

Այս վերնագրով «Հումայի» խմբագրութիւնը ստացաւ բժշկապետ պ. Աւետիք Բաբայեանից իւր յօրինած և ներկայ 1909 թուին Փարիզում հրատարակած մի գրքոյկ, որ բաղկացած 22 մանրատիպ երեսներից՝ արտատպած է Annales d'Hydrologie—«Ջրաբանական տարեգրութիւն» կոչուած 1909 թ. պարբերական հրատարակութիւնից: Մեր հայրենակից յարգելի Դօքտօրը, որ ահա մօտ ութը-ինը տարի ընակութիւն է հանտատել իւր ընտանիքով Ֆրանսիայի մայրաքաղաղում, մի տեսակ մասնագէտ միջնորդ է հանդիսանում իւր հայրենիքի և Ֆրանսիական հասարակութեան միջև՝ հաղորդելով սորան մեր երկրի վերաբերմամբ բժշկական և ջրաբուժական գիտութեան մասին տեղեկութիւններ, որ անշուշտ հետաքրքիր պիտի լինին հայ ընթերցողներին համար ևս:

Առաջին անգամը չէ, որ պ. բժ. Բաբայեանը համա-նման գրութիւններով ու յօդուածներով հանգամանօրէն ծանօթացնում է ֆրանսիացիներին Կովկասի հանքային ջրերի բուժական բաղադրութեան, բուժիչ յատկութեանց

և ընդհանրապէս մեր հանքաշրային հարստութեան հետ-
Այսպէս օրինակ, ՚ի թիւս այլոց, վերոյիշեալ «Ջրաբանա-
կան տարէգրութեան» նախընթաց հատորներում հրատա-
րակած ունի արդէն իւր «կրծքացաւերի բժշկութիւն» Աբաս-
թումանի ջրերով» յօդուածը, որպէս և 1899-ին «Թիֆ-
լիսի հանքային աղբիւրներ» վերնագրով գրութիւնը
«Archives générales d'hydrologie etc» պարբերականի
մէջ, և այլն:

Այս անգամ նոյնպէս վերև առաջ բերած վերնագիր
կրող գրքոյկով նա որպէս Ռուսաստանի կամ, ինչպէս ինքն
է ասում, աւելի շուտ Կովկասի թղթակից-աշխատակից,
իւր պարտաւորութիւնն է համարում հաղորդել ջրաբա-
նական գիտութեամբ հետաքրքիր ֆրանսիացիներին մի
քանի ծանօթութիւններ մասնաւորապէս Նարզան աղբիւրի
և Կիսլովոդսկ քաղաքի մասին, ուր չորս տարուց ՚ի վեր
ամեն ամառ, զբաղուած է ինքը գործնական բժշկութեամբ,
ինչպէս և տասնու-հինգ տարի շարունակ Աբասթումանի
հիւանդանոցում զինուորական բժիշկ-խորհրդատու եղած:
Համառօտ կերպով յիշելով Անդրկովկասի և Հիւսիսային
Կովկասի մէջ գտնուած յայտնի ու հասարակութեանը
ծանօթ հանքային ջրերի բուժավայրերը՝ դժբաժնի անց-
նում և մանրամասն նկարագրում է ֆրանսիացիներին իւր
գեկուցման առարկան՝ այն է Նարզան աղբիւրը և Կիսլո-
վոդսկ քաղաք-բուժավայրը: Այս մասին թէև ոչ շատ ըն-
դարձակ, բայց և բաւականին օգտակար մասնագիտական
տեղեկութիւններ է տալիս հետաքրքիր ընթերցողներին,
որով և մեր հայրենակիցը իւրովսանն նպաստում է բժշ-
կական և մասնաւորապէս ջրաբուժական գիտութեանը Կով-
կաս երկրի վերաբերմամբ: